

JAA-16080001050601 Seat No. _____

B. Com. (Sem. V) (CBCS) (W.E.F. 2016) Examination

October - 2019

Management Accounting - 1

[New Course]

Time : 2½ Hours]

[Total Marks : 70

- સૂચના : (1) જમણી બાજુના અંક પ્રશ્નના ગુણ દર્શાવે છે.
(2) જરૂર જણાય ત્યાં જવાબના ભાગરૂપે ગણતરી દર્શાવો.

1 કિરણ લિ.ના તા. 31-3-2017 અને 31-3-2018ના રોજના પાકા સરવૈયા 20
નીચે મુજબ છે :

જવાબદારીઓ	31-3-17 (રૂ.)	31-3-18 (રૂ.)	મિલકતો	31-3-17 (રૂ.)	31-3-18 (રૂ.)
10% રિડીમેબલ પ્રેફ. શેર રૂ. 10નો રૂ. 7.50 ભરપાઈ થયેલા	2,25,000	-	પાઘડી જમીન મકાન યંત્રો	4,00,000 3,75,000 3,00,000	2,00,000 5,00,000 6,25,000
ઈક્વિટી શેર રૂ. 10નો એક એવા	6,00,000	10,00,000	રોકાણો સ્ટોક દેવાદારો	1,50,000 1,00,000 2,00,000	- 1,75,000 1,25,000
શેર પ્રીમિયમ	50,000	20,000	લેણીહૂંડી રોકડ સિલક બેન્ક સિલક	50,000 50,000 -	75,000 75,000 2,25,000
સામાન્ય અનામત	2,50,000	2,25,000			
નફા-નુકસાન ખાતું	1,00,000	2,17,500			
15%ના ડિબેન્ચર	-	2,50,000			
બેંક ઓવરડ્રાફ્ટ	1,25,000	-			
લેણદારો	1,50,000	87,500			
કરવેરાની જોગવાઈ	62,500	75,000			
સૂચિત ડિવિડન્ડ	62,500	1,25,000			
	16,25,000	20,00,000		16,25,000	20,00,000

વધારાની માહિતી :

તા. 31-3-2018ના રોજ પૂરા થતા વર્ષ દરમિયાન -

- (1) રોકાણો તેની વેચાણ કિંમત પર 25% નફો મળે તેમ વેચેલા છે.
- (2) માંડી વાળેલ ઘસારો જમાન મકાન રૂ. 62,500, યંત્રો રૂ. 50,000.
- (3) કંપનીએ કાયદાની જરૂરી જોગવાઈઓનું પાલન કરી રિડીમેબલ પ્રેફ. શેરો 10% પ્રીમિયમ પરત કરેલા છે. પ્રેફ. શેર પરત કરવા માટે સામાન્ય અનામતમાંથી રૂ. 3,00,000 મૂડી પરત અનામત ખાતે લઈ જવામાં આવ્યા છે.

- (4) કંપનીએ મૂડી પરત અનામતમાંથી વર્તમાન શેર ધારકોને 2:1ના પ્રમાણમાં બોનસ શેર આપેલા છે.
- (5) 4%ના વટાવે ડિબેન્ચરો બહાર પાડવામાં આવ્યા હતા.
- (6) ગઈ સાલના કરવેરાની રકમ રૂ. 75,000 ચૂકવવામાં આવી છે.
- (7) ગઈ સાલનું સૂચિત ડિવિડન્ડ ચૂકવેલ છે.
- ઉપરની માહિતી પરથી જરૂરી પત્રકો સહિત ભંડોળ પ્રવાહ પત્રક તૈયાર કરો.

અથવા

1 મીત કંપનીના તા. 31-3-2017 તથા 31-3-2018ના વર્ષના પાકા સરવૈયા 20 નીચે મુજબ છે :

જવાબદારીઓ	31-3-17 (રૂ.)	31-3-18 (રૂ.)	મિલકતો	31-3-17 (રૂ.)	31-3-18 (રૂ.)
શેર મૂડી	75,000	1,00,000	સ્થિર મિલકતો		
મૂડી અનામત	-	2,500	પડતર કિંમતે	2,00,000	2,37,500
સામાન્ય અનામત	42,500	50,000	બાદ-ઘસારો	57,500	72,500
નફા નુકસાન ખાતું	15,000	18,750		1,42,500	1,65,000
ડિબેન્ચર્સ	50,000	35,000	રોકાણો	25,000	20,000
લેણદારો	17,500	18,750	સ્ટોક	13,500	18,750
દેવીહૂંડી	12,500	13,750	દેવાદારો	21,500	24,000
કરવેરાની જોગવાઈ	22,500	21,250	બેંક સિલક	25,000	26,250
સૂચિત ડિવિડન્ડ	7,500	9,000	રોકડ સિલક	10,000	13,500
નહિ ચૂક. ડિવિડન્ડ	-	1,000	પ્રાથમિક ખર્ચા	5,000	2,500
	2,42,500	2,70,000		2,42,500	2,70,000

વધારાની માહિતી :

2017-18ના વર્ષ દરમિયાન કંપનીએ -

- (1) એક ચંત્ર રૂ. 6,250માં વેચેલ હતું જેની પડતર કિંમત રૂ. 12,500 હતી અને તેના પર રૂ. 5,250 ઘસારો કાપવામાં આવેલ હતો.
- (2) રૂ. 23,750 ઘસારો ગણેલ હતો.
- (3) ડિબેન્ચર રૂ. 103 લેખે પરત કરેલ હતા.
- (4) થોડા રોકાણો નફાથી વેચેલ. આ નફો મૂડી અનામત ખાતે જમા કરેલ છે.
- (5) અગાઉના વર્ષમાં સ્ટોકની કિંમત મૂળ કિંમત કરતાં 10% ઓછી આંકવામાં આવતી જે હવે મૂળકિંમતે દર્શાવવાનું નક્કી કરવામાં આવ્યું. તા. 31-3-17ના રોજ મૂળ કિંમત કરતા 10% ઓછી કિંમતે દર્શાવેલ છે. તા. 31-3-18નો સ્ટોક મૂળ કિંમતે દર્શાવેલ છે.
- (6) રૂ. 3,500ની સ્થિર મિલકતો માંડી વાળવાની છે. (જેના પર પૂરો ઘસારો કપાયેલ છે.)
- (7) આવકવેરો રૂ. 22,500 ચૂકવ્યો હતો.

આ માહિતી પરથી ભંડોળની પ્રાપ્તિ તથા ઉપયોગ દર્શાવતું પત્રક તૈયાર કરો.

2 શિલ્પન લિ.ની નીચેની માહિતી પરથી માલસામાનના નીચેના વિચલનો શોધો. 20

- (1) માલસામાન ભાવ વિચલન
- (2) માલસામાન વપરાશ વિચલન
- (3) માલસામાન ઉપજ વિચલન
- (4) માલસામાન ખર્ચ વિચલન
- (5) માલસામાન મિશ્રણ વિચલન

માલસામાન	પ્રમાણિત ખર્ચ		ખરેખર ખર્ચ	
	પ્ર. જથ્થો કિલો	કિલો દીઠ ભાવ (રૂ.)	ખરે. જથ્થો કિલો	કિલો દીઠ ભાવ (રૂ.)
A	3000	3.00	3200	2.50
B	2000	4.00	2400	3.50
C	1000	5.00	1000	6.00
કુલ	6000	-	6600	-
ઘટ	600	ખરેખર ઘટ	1000	
ઉત્પાદન	5400		5600	

અથવા

2 શિલ્પા લિ.ની નીચેની માહિતી પરથી માલસામાનના વિચલનો ગણો. 20

- (1) માલસામાન ભાવ વિચલન
 - (2) માલસામાન વપરાશ વિચલન
 - (3) માલસામાન ખર્ચ વિચલન
 - (4) માલસામાન મિશ્રણ વિચલન
 - (5) માલસામાન ઉપજ વિચલન
- પ્રમાણ મિશ્રણ નીચે મુજબ છે.

માલસામાન	કિલોગ્રામ	કિલોગ્રામ દીઠ ભાવ (રૂ.)
M	25	4
N	35	3
O	40	2

સામાન્ય બગાડનું પ્રમાણ દાખલ કરેલ માલના 20% અંદાજવામાં આવે છે. ખરેખર ઉત્પાદન 2400 કિલોગ્રામ થયું છે. માલસામાનની વપરાશ અને પડતર નીચે મુજબ હતી :

માલસામાન	કિલોગ્રામ	કિલોગ્રામ દીઠ ભાવ (રૂ.)
M	650	4.50
N	950	3.50
O	1200	1.80

- 3 કેતન લિમિટેડની મજૂરી અંગેની નીચેની માહિતી મળેલ છે : 15
- (1) પ્રમાણ કલાકો = 2000
પ્રમાણ દર કલાકદીઠ રૂ. 25
 - (2) ખરેખર કલાકો = 2400
ચૂકવેલ મજૂરી રૂ. 48,000
 - (3) ખરેખર અસામાન્ય નિષ્ક્રીય કલાકો = 100 કલાક
શોધો :
 - (i) મજૂરી ખર્ચ વિચલન
 - (ii) મજૂરી દર વિચલન
 - (iii) મજૂરી કાર્યદક્ષતા વિચલન
 - (iv) નિષ્ક્રીય સમય વિચલન

અથવા

- 3 "Z" વસ્તુનું એક એકમના ઉત્પાદન માટે રોકેલ કામદારોને લગતી માહિતી 15
નીચે મુજબ છે :
ખરેખર ઉત્પાદન 500 એકમો થયેલ છે.

કામદાર	પ્રમાણિત કલાકો	(એકમદીઠ) કલાક દીઠ દર (રૂ.)	ખરેખર કલાક દીઠ દર (રૂ.)	કુલ ચૂકવણી (રૂ.)
કુશળ	10	25	24	1,44,000
અર્ધ કુશળ	20	15	16	1,44,000
બિન-કુશળ	10	10	12	60,000

નીચેના વિચલનો ગણો :

- (1) મજૂરી પડતર વિચલન
 - (2) મજૂર દર વિચલન
 - (3) મજૂર કાર્યદક્ષતા વિચલન
- 4 દેવકી કં. લિ.ની નીચેની માહિતી મળી છે. 15

વર્ષ	વેચાણ (રૂ.)	વેચાણ પડતર (રૂ.)
2016	40,000	43,000
2017	60,000	55,000

- (1) નફા જથ્થાનો ગુણોત્તર (P.V. ગુણોત્તર)
- (2) સ્થિર ખર્ચ અને 2017ના ચલિત ખર્ચ
- (3) સમતૂટ બિંદુ રૂપિયામાં
- (4) રૂ. 80,000ના વેચાણો થનાર નફો
- (5) રૂ. 1,000 નુકસાન હોય ત્યારે થનાર વેચાણ
- (6) 2018ના વર્ષમાં વેચાણ કિંમતમાં 20% ઘટાડો કરવામાં આવે અને 2017ના વર્ષ કરતા બમણો નફો કમાવા જરૂરી વેચાણ ઉપર મુજબ શોધો.

અથવા

- 4 ડેનિલ કં. લિ.ના રેકોર્ડ પરથી નીચેની માહિતી મેળવવામાં આવી છે :
- એકમદીઠ વેચાણ કિંમત રૂ. 120
એકમદીઠ ચલિત ખર્ચ રૂ. 72
સ્થિર ખર્ચ રૂ. 3,60,000
ઉપરની માહિતી પરથી શોધો.
- (1) રૂ. 2,16,000નો નફો કમાવવા વેચાણ (એકમોમાં)
(2) રૂ. 2,16,000નું નુકસાન કરવા વેચાણ (એકમોમાં)
(3) એકમદીઠ રૂ. 16નો નફો કરવા વેચાણ (એકમોમાં)
(4) એકમદીઠ રૂ. 16નો ખોટ કરવા વેચાણ (એકમોમાં)
(5) સમતૂટ બિંદુ (રૂપિયામાં)

ENGLISH VERSION

- Instructions :** (1) Figures to the right side indicate marks.
(2) Calculations and explanations if required are to be show with relevant answer.

- 1 The Balance Sheets of Kiran Ltd. as on 31-3-2017 and 31-3-2018 are as follows : 20

Liabilities	31-3-17 (Rs.)	31-3-18 (Rs.)	Assets	31-3-17 (Rs.)	31-3-18 (Rs.)
10% Red. Pref. shares of Rs. 10 each Rs. 7.50 paid up	2,25,000	-	Goodwill	4,00,000	2,00,000
Equity shares of Rs. 10 each fully paid	6,00,000	10,00,000	Land & Building	3,75,000	5,00,000
Share premium	50,000	20,000	Machinery	3,00,000	6,25,000
General reserve	2,50,000	2,25,000	Investments	1,50,000	-
Profit and loss A/c.	1,00,000	2,17,500	Stock	1,00,000	1,75,000
15% Debentures	-	2,50,000	Debtors	2,00,000	1,25,000
Bank overdraft	1,25,000	-	Bills receivable	50,000	75,000
Creditors	1,50,000	87,500	Cash	50,000	75,000
Provision for taxation	62,500	75,000	Bank balance	-	2,25,000
Proposed dividend	62,500	1,25,000			
	16,25,000	20,00,000		16,25,000	20,00,000

Additional information :

During the year ending on 31-3-2018 :

- (1) Investments are sold at 25% profit on sales proceeds.
(2) Depreciation written off
on Land and Bulding..... Rs. 62,500
on Machinery Rs. 50,000
(3) Company has redeemed preference shares at 10% premium after copying with necessary requirement of Act. For this purpose the amount of Rs. 3,00,000 has been transferred from general reserve to capital redemption reserve A/c.

- (4) The company has issued bonus shares to the exiting equity share holders from capital redemption reserve in the proportion 2:1.
- (5) Debentures were issued at 4% discount.
- (6) Rs. 75,000 have been paid at tax for the last year.
- (7) Proposed dividend of last year was paid.

From the above information prepare Fund Flow Statement with necessary related statement and necessary accounts.

OR

- 1 The Balance Sheets of Mit Ltd. as on 31-3-2017 and 31-3-2018 are given below : **20**

Liabilities	31-3-17 (Rs.)	31-3-18 (Rs.)	Assets	31-3-17 (Rs.)	31-3-18 (Rs.)
Share capital	75,000	1,00,000	Fixed assets	2,00,000	2,37,500
Capital reserve	-	2,500	<i>Less :</i>		
General reserve	42,500	50,000	Depreciation	57,500	72,500
Profits loss A/c.	15,000	18,750		1,42,500	1,65,000
Debentures	50,000	35,000	Investments	25,000	20,000
Creditors	17,500	18,750	Stock	13,500	18,750
Bills payable	12,500	13,750	Debtors	21,500	24,000
Provision for tax	22,500	21,250	Bank balance	25,000	26,250
Proposed dividend	7,500	9,000	Cash balance	10,000	13,500
Unpaid dividend	-	1,000	Preliminary expenses	5,000	2,500
	2,42,500	2,70,000		2,42,500	2,70,000

Additional information :

During the year 2017-18 the company :

- (1) Sold one machine for Rs. 6,250. The cost of which was Rs. 12,500 and the depreciation provided on it was Rs. 5,250.
- (2) Provided Rs. 23,750 as depreciation.
- (3) Redeemed debentures at Rs. 103.
- (4) Sold some trade investments at a profit which was credited to capital reserve.
- (5) Decided to value stock at cost where as previously the practice was to value stock at cost less 10%. Stock on 31-3-17 was shown in books at 10% less than its cost price while stock on 31-3-18 was shown at its cost price.
- (6) Write off fixed assets costing Rs. 3,500 which is fully depreciated.
- (7) Income tax of Rs. 22,500 was paid.

From the above particulars, prepare Fund Flow Statement.

- 2 Following data is available of Shilpan Ltd. find out : **20**
 (1) Material price variance (2) Material usage variance
 (3) Material yield variance (4) Material cost variance
 (5) Material mix variance.

Materials	Standard cost		Actual cost	
	Standard Qty. (kg)	Standard Price per kg (Rs.)	Actual Qty. (kg)	Actual Price per kg (Rs.)
A	3000	3.00	3200	2.50
B	2000	4.00	2400	3.50
C	<u>1000</u>	<u>5.00</u>	<u>1000</u>	<u>6.00</u>
Total	6000	-	6600	-
Waste	<u>600</u>	Actual waste	<u>1000</u>	
Production	5400		5600	

OR

- 2 Following data is available of Shilpa Ltd., find out : **20**
 (1) Material price variance (2) Material usage variance
 (3) Material cost variance (4) Material mix variance
 (5) Material yield variance

The standard mix of a product are as follows :

Material	kgs	Price per kg (Rs.)
M	25	4
N	35	3
O	40	2

The standard loss in production is 20% of input. Actual production for a month was 2400 kg. Actual consumption and cost of materials were :

Material	kgs	Price per kg (Rs.)
M	650	4.50
N	950	3.50
O	1200	1.80

- 3 Following details regarding labour are available from Ketan Ltd. : **15**
 (1) Standard hours 2000
 Standard rate per hour is Rs. 25
 (2) Actual hours 2400
 Labour charges actual paid is Rs. 48,000
 (3) Abnormal idle time (Actual) 100 hours.
 Calculate following variances :
 (i) Labour cost variance (ii) Wage rate variance
 (iii) Labour efficiency variance (iv) Idle time variance

OR

- 3 Data about labour employed to produce unit of product "Z" are as follows :
Actual production 500 units was made. 15

Workers	Standard Hours	Wage rates (one unit) (Rs.)	Actual Wage rates (Rs.)	Total payment (Rs.)
Skilled	10	25	24	1,44,000
Semi skilled	20	15	16	1,44,000
Unskilled	10	10	12	60,000

Calculate the following variances :

- (1) Labour cost variance
 - (2) Labour wage rate variance
 - (3) Labour efficiency variance
- 4 The following information related to Devaki Ltd. : 15

Year	Sales (Rs.)	Cost of sales (Rs.)
2016	40,000	43,000
2017	60,000	55,000

Find out :

- (1) Profit volume ratio.
- (2) Fixed cost and variable cost in year 2017.
- (3) Break even point (in rupees).
- (4) Probable profit on a sales of Rs. 80,000.
- (5) Probable sales when the loss of Rs. 1,000.
- (6) Reduction in sales price by 20% in the year 2018 and necessary sales to earn double the profit in relation to the year 2017.

OR

- 4 The following information is obtained from the record of the Denil Co. Ltd. : 15

Selling price per unit.....Rs. 120

Variable price per unit.....Rs. 72

Fixed expenses.....Rs. 3,60,000

From the above data find out :

- (1) The sales to earn a profit of Rs. 2,16,000 (in unit).
- (2) The sales to make a loss of Rs. 2,16,000 (in unit).
- (3) The sales to earn a profit of Rs. 16 per unit (in units).
- (4) The sales to make a loss of Rs. 16 per unit (in units).
- (5) Break even point (in rupees).